

ABONAMENTUL :

Pe un an . . . 80— Cor.
Pe jumătate an . . . 40—
Pe 3 luni . . . 20—
Pe o lună . . . 7—

Pentru România și străinătate :

Pe un an . . . 100 franci

Telefon

pentru oraș și Interurban
Nr. 7611.

ROMÂNUL

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Strada Zrinyi Nr. 1 a.

INSERȚIUNILE

se primesc la administrația.
Mulțumite publice și Lo
deschis costă șirul 1 Gor.
Manuscrisurile nu se în-
napolază.

Armata națională

Consiliul Dirigent din Sibiu publică ordi-
nul de chemare sub arme. Se va înființa ast-
fel în scurt timp armata noastră națională, pe
care am voit-o de mult, însă împrejurările ti-
ranice ni-s'au pus împotriva. Acum a sosit
momentul când drepturile noastre să nu fie
numai literă scrisă pe hârtie, ci să le avem în
realitate, înși-ne să ne apărăm independența,
moșia și neamul.

Viteji noștri cari de secolii au alergat sub
steaguri streine și au murit pentru gloria crai-
lor făcându-și și unor patrii vitrege în care se
lucra numai la sugrumarea noastră etnică, de
nici încolo nu și-or mai vărsa sângele pentru
idealuri streine de neamul nostru. Faptele lor
strălucite ostășești vor sta în viitor în slujba
intereselor înalte și sfinte ale patriei noastre
adevărate.

Se revoltă întreaga noastră ființă când ne
gândim că în trecut prin contribuțiile de sân-
ge ale neamului românesc am lucrat indirect
contra noastră, căci am întărit poziția dețină-
torilor puterii din Viena și Budapesta. Indirect
săvârșiam crime chiar împotriva noastră.
Timpul însă a pus capăt anomaliilor acestora
și a șters de pe fața pământului pe criminalii
în chipul craiilor și monopolizatorilor puterii
de stat, camarila vieneză și clica grofilor un-
guri. Niciodată răul n'a fost decât element
destrucțiv și ceice credeau că prin sistemul
păsării și aservirii o să-și asigure dominație
perpetuă, s'au văzut deodată reduși la neputință
și siliți să se înfioreze de răspunderea
păcatelor proprii.

Viteji români de-acum nu vor mai lupta
pentru himerele unei politici secrete austriace
și ungurești, ci pentru apărarea nevoilor pro-
priei, pentru împlinirea idealurilor naționale.
Armata națională română se va înființa în cel
mai scurt timp. Dacă zeci de mii de feciori
români au alergat sub arme atunci când
nici vorbă nu era de trebuințele noastre ob-
ștești în tot decursul războiului mondial
și dacă la anii 1784 și 1848 fără ordin spe-
cial de chemare s'au înrolat înșiși sub marii
capitani Horia, Cloșca, Crișan, Avram Iancu,
Axente, Buteanu ș. a. pentru a sfărma lanțu-
rile iobăgiei, cu atât mai mult se vor prezenta
azi sub steag românesc, când conștiința națio-
nală este dezvoltată și când este vorba de
consolidarea pe vecie a Țării tuturor Românilor.

Idealul național este o necesitate sufletească
a masselor poporului nostru. Alergarea
sub steag nu se face acum numai din simplă
datorie ci cu toată conștiința românească. A-
ceasta este cauza că abia publicat ordinul de
chemare din partea cărmuirii noastre proprii,
Consiliului Dirigent din Sibiu, contingentele
tinerilor de 21, 22 și 23 de ani grăbesc în o-
rașele de concentrare.

Consiliul Dirigent trebuia să facă acea-
stă chemare sub arme pentruca să aibă în
mâni forța pentru traducerea în realitate a
inițiativelor de organizare și întemeiere a
statului nou.

S'ar părea că organizarea forței armate
ar însemna militarism, dar ar greși grozav
dacă ar numi militarism acțiunea ententei pen-

tru înfrângerea puterilor centrale. Forța ar-
mată este necesară pentru garantarea drep-
tului, pentru triumful dreptății. Pentruca să
poată fi pacificată lumea și să fie reduse la
neputință toate uneltirile dușmanilor ordinii
nouă, este necesitate de forță, altfel orice ini-
țiativă, cât de nobilă, n'ar prinde, adică
n'ar avea garanța că și-ar vădi roa-
dele legate de ea. Astfel concentra-
rea de trupe românești în orașele Ar-
dealului nu poate să fie considerată ca ten-
dențe militariste. Concentrarea se face pen-
truca să se asigure ordinea publică în impe-
riul ce stă sub ocârmuirea Consiliului Dirigent.

În timpul din urmă s'a aruncat lumină
deplină asupra uneltirilor guvernului ma-
ghiar de a submina temeliiile organizării no-
stre de stat, cu ajutorul bolșevismului, cu a-
limentarea mișcărilor greviste, cu bande cari
neliniștesc teritoriul întregi românești, și a-
cum prin încercări de a accelera împărțirea
pământului la țărani intenționându-se astfel
să sfărme moralul satelor noastre și să cuce-
rească pe cei slabi de inger ai noștri pentru
fieiertata integritate teritorială a Ungariei de
deunăzi. Ei bine, față de mișcările acestea
subversive Români nu puteau sta cu mâinile
în sân, ci aveau datoria de a lua măsuri ca
moșia și existența noastră să fie pusă sub scu-
tul baionetei românești.

Noi înși-ne vrem să ne apărăm drepturile
sfinte, și vom da dovadă lumii întregi că sun-
tem capabili ca hotărârile politice dela
Alba-Iulia să fie executate. Organizarea no-
astră se face pe baza principiilor biruitoare
ale antantei, și cine ni-se va împotrivi acela
va provoca ententa să ia măsuri de retorzi-
une contra lui. Acesta este un avertisment la
vreme pentru eventualii usurpători.

Ni-se înfiripează armata națională, ni-se
împlinește acest vis vechiu de a ne avea pro-
priile noastre forțe pentru a ne păzi destinele.
Concentrarea se face aproape pe întreg teri-
torul Ardealului ocupat de armata română și
ea nu privește pe Maghiari. Noi vrem armată
națională, neamestecată de elementele
streine.

Și zeci de mii de feciori români vor năvăli
din sate pentruca garnizoanele orașenești să
se umple de șubele albe, să îmbrace uniforma
și zidurile bătrâne de cazarmă să răsune de
viață nouă curat românească.

Vulturul împărătesc cre ne-a supt pute-
rile în trecut exploatăndu-ne ca pe niște tur-
me docile în războaiele ce se purtau pentruca
să triumfe politica habsburgică, va fi înlătu-
rat de pe fațadele cazarmelor și în locul lor
va fâlfâi stindardul nostru național, ca semn
al liberării din sclăvia de veacuri.

Vor tuna la vale Moții în cetatea Belgra-
dului românesc, vor umplea ulițele Clujului
mândrul popor maramurașan așa de curat
sufletește, vor răspunde voinicii noștri în floa-
rea vrâstii cu dragoste și cu dor aprins de
vitejie ordinului de chemare. Când atâta vi-
tejie și sănătate românească se va vedea a-
dunată laolaltă, cine va mai avea curajul să
se atingă de gospodăria noastră?

Evenimentele zilei.

**Cătră toți comisarii cercuali din
comitatul Arad.**

Toți comisarii cercuali sunt rugați,
ca toate atrocitățile comise atât din
partea jandarmeriei cât și a diferitelor
garde și trupe maghiare din 1 Noem-
vrie până în ziua de azi, să se comu-
nice de urgență în scris Consiliului na-
țional român comitatens prin curier
special.

Să se comunice numele oamenilor
omorâți și ale celor răniți cu toate
datele personale, când și de cine au
fost omorâți, vulnerați ori maltratați.

**CONSILIUL NAȚIONAL ROMÂN
COMITATENS.**

Comisia anglo-franceză va veni și la Arad.

*Comisia anglo-franceză trimisă de ententa
să constate cine sunt ceice terorizează popula-
ția pașnică și săvârșesc atrocități, comisie des-
pre care în numărul nostru de ieri am anunțat,
că a sosit deja în părțile Bihorului și că proba-
bil are misiune și pentru alte ținuturi, — va veni
după informațiile ce le avem, și la Arad.*

**Lansing în fruntea comisiei, care va stabili
cine poartă vina războiului.**

Conferința de pace a delegat în fruntea comi-
siei, care va cerceta și stabili responsabilitatea
pentru iscarea războiului, pe secretarul american
de externe, Lansing, binecunoscut și apreciat în
urma notelor adresate României.

Comisie engleză în Budapesta.

În Budapesta a sosit o comisie engleză cu sco-
pul de-a studia situația politică, militară și econo-
mică în vederea lichidării fostei monarhii austro-
ungare. Lucrările le conduce colonelul Sundigham
și atașatul comercial Phillipotts.

**Delegații francezi în comisia pentru examina-
rea pretenziunilor românești.**

În ședința de Luni a delegaților marilor pu-
teri s'a ales comisia specială pentru examinarea
pretenziunilor românești. Franța va fi reprezen-
tată prin André Tardieux, delegat la conferința de
pace și Laroche subdirector al secției politice pen-
tru afacerile europene în ministerul de externe
francez.

Parlamentul englez.

Parlamentul englez e convocat la întâia ședință
pe ziua de 12 l. c. Va fi deschis prin mesagiu
regal.

Ce pretinde Grecia.

În ședința de Luni, după amiază a delegaților
Ententei a expus și a fixat Venizelos pretenziunile
Greciei. Grecia cere 1. Epirul de nord și Albania
de sud, 2. Tracia, 3. Constantinopol. În caz dacă
acest oraș nu va fi cedat Greciei, Venizelos pro-
pune să fie internaționalizat sub protectoratul li-
gei popoarelor. 4. Insulele Dodekanesului. 5. Ci-
prul. 6. Din Asia-mică: provinciile vestice, o parte
din vilaetele Brussa și Aidin precum și portul
Smirna. Armenia cu vilaetele Trapezunt și Adana
— Venizelos propune — să formeze un stat deose-
bit, al cărui administrare să fie încredințată unei
mari puteri designate de liga popoarelor.

CONGRESUL SOCIALIST INTERNA- TIONAL.

Cine-i vinovat pentru războiu?

Congresul socialist din Berna continuă deshabotele. La ordinea de zi este întrebarea mare: cine a provocat războiul. Două zile de-a rândul a fost discutată asupra acestui punct. Majoritatea socialistilor germani s'a apărut energic și cu nici un preț n'a voit să recunoască vinovăția. Au fost atacați fără milă mai ales din partea socialistilor francezi: Thomas și Renaudel.

Socialistul german Kautsky recunoaște vinovăția guvernului german. Socialistii independenți au protestat împotriva violării neutralității Belgiei și în contra tendințelor de anexiune. Tine de mare noroc, că n'a învins Germania, pentru că în cazul acesta poporul german ar fi ajuns în sclăvia militarismului. Socialistii germani independenți, durere, n'au putut stigmatiza în public guvernul german în cursul războiului, din motivul că cenzura a făcut aceasta cu neputință.

Nemec (ceh) declară că în conferință n'a fost vorbă de adevărata pricinuitoare a războiului, de Austria. În timpul scurt ce i s'a fixat, nici el nu poate să vorbească de Austria și deoarece vede cum se interpretează libertatea cuvântului în această conferință, renunță la dreptul de a vorbi.

Troelstra (Olanda) spune că a sosit momentul, când să facem presiune asupra Parisului ca nu cumva hotărârea conferinței din Paris să se îndrepte în contra noastră. Acum trebuie să stabilim programul nostru și să ajungem la înțelegere în privința acțiunii noastre, ca să putem exercita influență nu numai asupra conferinței din Paris, ci și asupra guvernelor.

Francezul Longuet constată, că majoritatea germană a fost impertinentă și agresivă. Partidul majorității germane nu și-a făcut datoria, n'a protestat în contra violării neutralității Belgiei, ci a privit-o de legală, n'a protestat în contra abuzurilor, statului major german și a deportării poporului francez din teritoriile ocupate, n'a protestat împotriva războiului neomenos al submarinelor și a păcii dela Brest și București.

Adler (Austria) accentuează, că Austria a fost una dintre cauzele principale ale războiului. Dar e sigur că Austria n'ar fi îndrăznit să înceapă războiul, dacă nu era înțeleasă cu Germania. Ziua de 5 Iulie a fost zi decisivă în Berlin. E fapt că în ziua aceasta a sosit la Berlin un delegat austriac din Viena, cu scrisoarea lui Francisc Iosif I către Wilhelm. Tot în ziua aceasta împăratul Wilhelm cu Bethman Holweg au decis războiul. Austria începând din 7 Iulie când și ea s'a decis pentru războiu, a lucrat sistematic pentru pregătirea lui. Ultimatul Austriei către Sârbia a fost formulat în înțelegere cu Germania, în așa fel, încât primirea lui era exclusă și s'a fixat termen scurt, ca intervenția țărilor neutre, în scopul de a mijloci tratative, să fie imposibilă.

A vorbit și socialistul maghiar Buchinger declarând cunoscutele fraze despre suferințele Ungariei. Roagă pe socialistii francezi și englezi să primească dreapta ce le-o întind, căci aceasta-i curată și să nu lase să drapească la Paris popoarele învinse.

Înțelegere în chestia ceho-polonă.

Paris. — (Radiogramă). Se comunică oficios că a reușit să se ajungă la o înțelegere în chestia ceho-polonă. S'a stabilit o linie demarcațională, care pornind dela Oderberg trece prin Teschen până la Jablonkau. Teschen rămâne deocamdată în stăpânire polonă. Comunicatul accentuează că conferința va hotărî în chestia teritoriilor în litigiu și toate măsurile luate arbitrar sunt fără valoare. Teritoriul minelor va fi administrat de o comisie a Ententei.

În legătură cu aceasta comisia marilor puteri a promis că va da Polonilor tot sprijinul armat în luptele împotriva bolșevistilor.

Revoluțiunea Spartachiștilor

a izbucnit din nou și se crede că e în legătură cu adunarea Constituantei ce se va ține la Weimar. Mai recent sosește știrea, că la Kiel a fost o ciocnire sângeroasă între Spartachiștii și milițiile. Ieri a. m. vre-o două mii de muncitori Spartachiști au ocupat palatul guvernatorului, au pretins să fie mărmași și apoi să se sisteze transportul de alimente pentru divizia care de curând plecase spre Bremen. Muncitorimea a forțat intrarea în casărma de apropierea palatului, — dar garda a dat focul și a ucis mulțime făcând mulți morți și răniți.

Constituanta germană.

Azi după amiază la orele trei se deschide în Weimar constituanta germană. Vorwärts, organul social-democraților germani, anunță, că vorbirea de deschidere va ține-o Ebert, iar constituanta va prezida-o Faernbach.

Regele Sârbiei.

Petru Karageorgievici după lungi suferințe — cum se anunță din Belgrad, acum a fost lovit de damba (hemiplegie). Starea regelui, care și-a pierdut acum total capacitatea de-a vorbi, este deci sigilată. Viu nu va mai putea părăsi castelul insulei Phaleron, unde se află de mai multe luni, bolnav, fără întrerupere.

Wilson în camera franceză.

Președintele Statelor-Unite Wilson a fost bineventat luni în camera franceză de către președintele Deschanel, sărbătorind în vorbirea sa America și pe Wilson și spunând că războiul de acum n'a fost ca cele anterioare și așa nici pacea ce se va încheia nu va fi o pace ca celelalte. Vinovații trebuie să-și primească pedeapsa — a spus Deschanel. Nu se mai poate admite ca în viitor Germania să mai poată amenința mereu Franța.

Președintele Wilson a răspuns că simte tot mai mult prietenia ce-l leagă de poporul francez, în al cărui ajutor au grăbit națiunile întregii lumi. Pericolul e al trecutului acum. În viitor nu va mai fi posibilă nici o amenințare, fără ca în întreaga lume să nu se miște. Cel mai liber popor al celei mai admirabile țări, Franța de toți iubită, nu mai poate fi amenințată, cum nu pot admite să se mai repete recenta tragedie. Forțele întregii lumi vor garanta în viitor siguranța Franței. Wilson a încheiat cu cuvintele: Noi suntem prietenii voștri, soldații, apărătorii voștri. Noi vom rămânea cu voi ca lumea să se poată bucura de libertate.

Siguranța personală în Sălagiu.

Despre necesitatea înaintării trupelor române și ocuparea din partea lor a întreg teritoriului ce l'am declarat pe veci unit cu România — e convins fiecare Român, espus azi încă brutalității și răzbunării dușmanilor noștri seculari.

Din comitatul Sălagiu, primim azi dela d. părinte Ioan Rus din Firminiș, următoarea informație: Săptămâna trecută venia în căruță, alături de colegul său d. Laurențiu Sima, preot în Portelec, dinspre comuna Cristor, care se află lângă Zălau. Pe drumul de țară, se aflau mulți călători, între alții și 7 soldați maghiari. Când aceștia recunoscuseră în căruță pe cei doi preoți români, s'au aruncat asupra trăsorii, și cu niște bâte tăiate proaspăt din pădure au început a-i lovi cum le venia la socoteală, peste față, cap, spate, de l-a făcut tot sânge. Poate i-ar fi snopit și mai grav, dacă nu ar fi avut cai buni cari s'au repezit grabnic ou trăsura înainte.

Cam aceasta va să zică siguranța publică, personală în Sălagiu românesc, neocupat încă de trupele române.

Comandamentul armatei române a fost avizat despre acest atac banditesc.

Credem după astfel de cazuri zilnice că comisiunea anglo-franceză deși va avea multe de însemnat, va putea în curând să-și facă idee clară despre adevărata stare a lucrurilor în ținuturile românești încă neocupate de armatele României.

Nouii reprezentanți ai Italiei la Belgrad, Constantinopol și Praga.

Din Roma anunță agenția Stefani: Reprezentant al Italiei pe lângă curtea regală din Belgrad a fost denumit Don Livio, în calitate de atașat extraordinar și ministru plenipotențiat, ca substituit în locul contelui Sforza numit exmis al Italiei pe lângă ministerul din Constantinopol. Consilierul Mario Lago are misiune pentru Praga în calitate de ministru plenipotențiat pe lângă guvernul național ceho-slovac.

O amenințare a socialistilor Unguri.

Se știe că pentru integritatea Ungariei mă aprigă propagandă o desfășoară partidul socialist maghiar ajuns la conducere în republica maghiară. Afară de agitarea neîntreruptă a unei părți a muncitorimeii din Ardeal, azi sub stăpânirea Consiliului Dirigent ei mișcă toate pietrele și în streinătate și multe calomnii la adresa Românilor publicate în organul lor Népszava ei le plasează și în presa streină neorientată. Cum la conferința de pace n'au intrare Maghiarii, ei caută la congresul socialistilor din Berna să-și câștige prietenii pentru pretențiunile lor nedrepte. Și cum nici bărbați mai marcați ai socialismului din țările apusene nu se arată înclinați a sprijini nedreptatea, ei recurg la amenințări. La congresul dela Berna doi reprezentanți ai socialistilor maghiari: Buchinger Manó și Biró Dezső încearcă că cu orice preț să câștige valoare dorințelor șovinismului maghiar.

În ședința de ieri noapte a congresului socialist, în care s'a discutat chestiile teritoriale, socialistul maghiar Biró se anunță că ar fi făcut declarația:

Nu vom pleca de aci, câtă vreme nu Veți lua hotărâre decisivă în chestia teritorială. Conferința dela Berna e mai importantă pentru Ungaria, decât cea dela Paris. Ungaria nu poate fi îmbucătățită, fără ca să nu se nască un nou Balcan.

Această metodă practică socialistii maghiari și la Berna ca și acasă: termenul. Dar că se vor lăsa terorizați și seduși prin calomnii conducătorii socialismului din apus, nu ne vine a crede.

Suntem informați, de altcum, că din partea socialistilor români s'au făcut pași ca să fie reprezentati la congresul din Berna ca să se dea din partea lor răspunsul cuvenit la calomniile și amenințările puțin socialiste ale șovinistilor trimiși sub masca de socialisti la Berna.

O alianță slavă-română.

Amsterdam.—Corespondentul ziarului Telegraf a avut un interviu cu Masaryk, președintele republicii ceho-slovice. Masaryk a făcut declarația, că se va forma nu numai o alianță slavă, dar în această va intra și România. Blocul slav, care se pregătește, nu va urmări scopuri militare ori politice, ci va avea un scop curat defensiv, căci nu se știe, ce vor face în viitor Germanii și Maghiarii. Masaryk a mai declarat că Ceho-Slovacia, din considerații economice, au trebuință de cale liberă spre mare și la aceasta pot să ajungă numai spre sud.

Marile puteri nu acceptează arbitrajul obligator

Paris. — (Radiotelegamă). După părerea cercurilor americane ideea Ligei popoarelor e periclitată deoarece marile puteri europene nu volesc să accepte arbitrajul obligator. Lui Wilson nu l-a reușit să răsbească cu dorințele sale în chestia aceasta. Franța, Anglia, Italia și Japonia sunt contra. După proiectul original dacă popoarele în litigiu n'ar voi să se supună hotărârei arbitrajului, atunci Liga popoarelor să-i constrângă la respectarea acestei hotărâri. Marile puteri europene fiind contra acestui proiect s'au luit trei alternative: Națiunile pot alege între arbitraj ales, intervenție sau anchetă internațională. În cele două cazuri din urmă hotărârile nu sunt obligatoare și așa nu e scud războiul, deși și în aceste două cazuri Liga popoarelor pot aplica măsurile lor de constrângere la respectarea hotărârilor. Americanii sunt pentru proiectul original, dela care nu volesc să cedeze și așa discuția în chestia ligei popoarelor a ajuns deocamdată la un punct mort.

Pesimism privitor la chestia rusească.

New-York — (Radiogramă). Intre membrii conferinței de pace tot mai mult se instăpânește îndoiala că nu vor reuși tratativele cu delegații ruși proiectate pe insulele Prinkipo. Tot mai mult apucă putere convingerea că politica Ententei față de Rusia nu va avea succesul dorit și se accentuează, că restabilirea ordinii e necesară de cea mai mare urgență, deoarece orice înțelegere pașnică ar fi zadarnică câte vreme Germania, Austria și Ungaria rămân pradă agitațiilor bolșeviste. Probabil după întoarcerea lui Wilson în America, unde va pleca în curând, se va continua discuția procedurii, care se impune marilor puteri, ca să o urmeze față de Rusia.

Ordin de chemare.

— Dela Consiliul Dirigent Nr. 167—1919. Preș. —

Consiliul Dirigent al Transilvaniei, Bănătu-
lului și al ținuturilor ungurene locuite de Ro-
mâni, chiamă la arme Corpul Voluntarilor
Români în întregime și afară de acest corp
pe toți tinerii născuți în anii 1896, 1897 și
1898 cu excepția maghiarilor.

1. CORPUL VOLUNTARILOR ROMÂNI

se concentrează:

La Alba-Iulia, toți acei ofițeri, grade infe-
rioare și trupă, cari au aparținut regimentului
Nr. 1 Turda și Vânătorii de Munte.

La Cluj toți aceia cari au aparținut regi-
mentului Nr. 2 Alba-Iulia, Nr. 3 Avram Iancu
și batalionul Nr. 6 etape.

Ofițerii au să se prezinte în timp de 48
ore dela publicare. Gradele inferioare și trupa
la 7 Februarie st. n.

Oamenii Corpului Voluntarilor Români
se vor prezenta individual.

2. CONTINGENTELE TINERILOR NĂSCUȚI ÎN ANII 1896, 1897, 1898.

Primarii comunelor au să conducă și să
prezenteze la comanda cercului de recrutare
toți tinerii născuți în anii 1896, 1897 și 1898,
cari să țin de comunele lor, cu excepția ma-
gharilor.

Vor fi deci prezentați nu numai aceia, cari
până acuma au servit la armata comună, hou-
vezi (Landwehr), infanterie, cavalerie, artille-
rie, ori în alte servicii, ci chiar și aceia cari
la recrutările anterioare au fost aflați neapți
și cari până acum nu au făcut nici un servi-
ciu militar. Despre cei, cari zac în pat, să se
aducă atestat dela medic. Oamenii vor fi pre-
zentați cu o listă făcută după matricula de
botez. Prin această listă se va constata ab-
sența oamenilor neprezentați.

Oamenii, cari la publicarea ordinului a-
cestuia nu locuiesc în comuna natală, vor fi
prezentați împreună cu oamenii comunei, în
care locuiesc. Se vor induce însă pe o listă
separată a „străinilor”, care va arăta și co-
muna natală a fiecărui „străin”.

3. PRESENTAREA OAMENILOR

se face după împărțirea următoare:

La Sibiu: toți oamenii din comitatul Si-
biului și din cercurile Ocna orăș., Medias
oraș și cerc și Agnita.

La Brașov: toți oamenii din comitatele
Brașovului și Făgăraș și din cercurile Șincul-
mare, Cohalm și Sighișoara (oraș și cerc),
apoi din comitatele Treiscaune și Odorheiu.

La Târgul-Murășului: toți oamenii din
comitatul Murăș-Turda și din cercurile Lu-
doș, Sân-Mărtin (oraș și cerc) Hususău, Rad-
not, Ibaș-Falău (oraș și cerc) și comitatul
Ciuc.

La Bistrița toți oamenii din comitatul Bi-
strița-Năsăud și din cercurile Sărmașul-mare,
Teaca, Ormenișul de câmpie.

La Cluj toți oamenii din comitatul Turda-
Arieș (afară de cercul Ludos) și din cercurile
Huedin, Hida, Nadășul ung., Gilău, Cluj, oraș
și cerc și Mochu.

La Alba-Iulia: toți oamenii din comitatul
Albei-inferioare și din cercurile Geoajul de
jos, Brad și Baia de Criș.

La Orăștie: toți oamenii din comitatul Hu-
nedoarei afară de cercurile Geoajului de jos,
Brad și Baia de Criș.

La Dej: toți oamenii din comitatele Sol-
noc-obăca, Sălaj și Sătmar.

4. TIMPUL PREZENTĂRII.

Vor fi prezentați:

— La 17 Februarie 1919 st. n. cei năs-
cuți în anul 1896;

— La 3 Martie 1919 st. n. cei născuți
în anul 1897;

— La 8 Martie 1919 st. n. cei năs-
cuți în anul 1898.

Ofițerii (înțelegând și aspiranții) de re-
servă și de gloate cari aparțin anilor de naș-
tere 1896, 1897 și 1898, precum și acei ofi-
țeri de alți ani de naștere, cari au înaintat
până la 3 Februarie a. c. o rugare de acti-
vare, — cari nu fac serviciu la jandarmerie,

— au să plece 48 de ore după publicarea
acestui ordin din localitatea unde se află, la
proximul serviciu, documentând oficial când
a plecat de acasă.

5. SCUTIRI DE PREZENTARE.

De serviciul militar sunt scutiți deocamdată și
nu au să se prezinte la cercul de recrutare:

a) Toți lucrătorii minelor (băilor) de cărbuni,
sare și fier;

b) Cei aplicați definitiv la căile ferate, la poștă,
la telegraf și la administrația română, (lucrătorii
cu ziua nu sunt scutiți de serviciu militar).

Șefii persoanelor numite sub a) și b) au să în-
năunteze în timp de opt zile comandamentului cer-
cului de recrutare o listă a persoanelor cari se
află la ei și sunt absolut necesari serviciului lor.

c) Studenții de teologie.

Ei au să înnăunteze comandamentului cercului
de recrutare al locului lor de naștere un document
dela școală din care să se poată constata că în-
tr'adevăr sunt studenți de teologie și iau parte la
prelegeri.

Cei ce se află în străinătate vor înainta aceste
documente pe calea ambasadelor.

6. DISPENZĂRI.

Întreținătorii de orfani, de mame văduve și de
părinți săraci trecuți de 70 ani, au dreptul să
ceară dispenzarea de serviciul militar. Acest drept
poate fi câștigat și din alte cauze grave, asupra
cărora va decide Comandamentul general terito-
rial în înțelegere cu Resortul de Interne.

Această cerere o vor face însă numai după ce
au intrat în serviciul militar, unde li se vor da
deslușiri detaliate asupra documentelor necesare
pentru dispensare.

7. IMBRĂCĂMINTEA.

Primarii sunt obligați să facă tot posibilul ca
oamenii să se prezinte în uniformă în stare bună,
cu cel puțin: 2 rânduri de schimburi (rufe); 2
țoale (pături).

La prezentare se plătește celui ce are în stare
bună: o mantă 100 cor., o bluză (veston) 70 cor., o
păreche pantaloni 50 cor., o păreche de bocanci 50
coroane, o păreche de cizme 100 cor., o capelă
(șapcă) 8 cor., o căciulă 20 cor., un rând de albi-
furi 25 cor., o ranită (Rucksack) 15 cor., o cen-
tură (Überschwung) 7 cor., o păreche jambiere
de piele 30 cor., o păreche jambiere de postav 5
cor., un pieptar (cojoc) 70 cor., un țol 60 cor., o
gamelă (șaică) 2 cor., lingură, furculiță, cuțit 2 cor.,
sac de merinde 7 cor.

Uniformele dela oameni, cari nu sunt chemați
la arme, inclusive maghiari, se vor da celor che-
mați, dacă aceștia nu au însuși uniforme. Restul

Foileton.

Basilica fantomă.

De Pierre Loti.

Octombrie 1914.

(Continuare și fine.)

Intrând, prelatul foarte amabil, îmi pune la di-
spoziție un conducător cu cheile cu cari pot apoi
să penetrez între ruinele basilicii, în naia zdrobită
care în starea în care se găsește pare și mai înaltă
și mai imensă. E un frig și o tristeță de nedeseris.
Acest frig aspru, mult mai aspru decât cel
de-afară, te învăluie și-ți penetrează în corpul în-
treg. În locul atmosferei sinistre ce domina a-
proape în toate vechile biserică — fumul dela a-
tâta fâmie arsă, emanația multor sicrii ce-au
fost prohodite, și-a atârșor generații omenesști cari
s'au grăbit aici cu credință și rugăciune, — în lo-
cul acestora, un vânt ghețos și umed, care pen-
etrează șuerând prin toate spărturile de ziduri, de
ferestă și-a boltiturilor sfâșiate. Ochii se ridică in-
stintiv către boltiturile de sus, găurite prin obuze,
privirile sunt atârșite spre ele, spre aceste co-
loane atât de artistice, cari abea se mai țin ici și
colo. Cerul întreg, imens al catedralei este în

curbă de-o gracie extraordinară, cari par a fi fost
imaginate astfel, ca să nu oprească rugăciunile,
în sborul lor spre înaltime, spre a nu influența pri-
virile să se întoarcă dela ceruri. Capul nu obo-
sește, de-a ține privirea și fruntea ridicată să vezi
aceste boltituri sfinte cari sunt gata să se nimi-
cească. Sus, sus de tot se'ntind seria ogivelor a-
proape aeriene pe cari sunt bazate, ogive asemă-
nătoare complet dela un capăt la celalalt a nă-
lei, și atât de armonioase încât urmându-le cu pri-
virea nici nu știu cum și alerga perspectiva din-
tr'una în cealaltă. Imensele plăfoane în piatră, la
aparență tot așa de ușoare și îndepărtate, par a
fi ceva imaterial.

E mai bine, să înaintezi cu capul ridicat spre
cer, fără ca să bagi prea mult în seamă unde-ți
calcă piciorul pe acest pavagi, trist și sonor care
a fost pătat și cernit de carbonizația de carne o-
menescă. Se știe că în ziua când s'a aprins, cate-
drala era plină de răniți Germani, culcați pe pa-
turi de paie cari luară foc, și se petrecu o scenă
de grozăvie demnă de visul lui Dante. Toți ne-
norocii aceștia cu rănille aprinse, se târau spre
tesere, urlând de durerile cumplite și grozăvia cli-
pei. Preoții, călugării, călugărițele cu riscul vieții
lor în ploia de bombe ce cădeau neinterupt, în-
cercău să scape acești nenorocii cari se chinău
cu brutalitatea fraților lor. Cu toate încercările

supraomenești, n'au reușit să fie scăpați toți și-au
rămas dintre ei corpurile, cari au ars în corabia
catedralei, lăsând urmele cernite a carnei de om
fumeșând, pe pietre sfinte, unde odinioară cor-
tegiurile de regi și regine și-au plimbat majestos
mantalele de hermină, în sunetele orgelor și cân-
tecelor din coruri...

— „Priviți, îmi atrase atențiunea conducăto-
rul meu, arătându-mi o spărtură uriașă într'unul
dintre pereți, iată rezultatul unui obuz de-a seară.
Ș'apoi să vedeți minunea!

Mă conduse în cor, unde ea printr'o putere di-
vină subsista în întregime statuia Jeannei D'Arc
neatinsă, cu ochii în extas...

Cel mai ireparabil dezastru este geamurile mi-
nunate, compuse de artiștii secolului XIII, după
multă meditație, și profundă imaginație, până
când au reușit să de-a acest cap de operă a su-
telor de sfinți și sfinte în draperii translucide cu
aureola de lumină. Ș'aici au pătruns, bineînțeleș
gloantele dușmane, spărgând totul. Aceasta mi-
nune de artă, ce nu se va putea reproduce nici-
odată, au căzut în fărâșături pe jos, și calci în
piciorare, aurul, purpurul și albastrul al căror se-
cret este pierdut pentru totdeauna. Nu mai există
transparența de curcubeu, nici atitudinea frumoasă
și naivă a acestor personaje cu figurile lor
palide și extaziate. Mii de fărâșături prețioase

se depune la primărie. Primarul va raporta cu ocazia prezentării oamenilor numărul uniformelor, comande; cercului de recrutare, de unde vor fi adunate și plătite aceste uniforme cu prețurile sus numite. În urmă se vor face cercetări militare în toate localitățile și vor fi pedepsiți toți aceia cari au reținut părți de uniformă, fără cercetare cu 3000 cor. și 6 luni închisoare.

Deodată cu publicarea acestui ordin întră în vigoare pedepsele

LEGILOR STATARULUI

pentru toți, cari nu îndeplinesc la timp acest ordin, pentru cari împiedecă executarea lui, sau vorbesc contra îndeplinirii ordinului și pentru cari deși au cunoștință de aceste crime nu fac fără întârziere arătare. Toți aceștia nu vor fi părtași la pământurile ce se vor împărți.

Lipsa de prezentare acelor, cari nu se află pe teritoriul ocupat de armata română, se vor considera conform împrejurărilor.

Români!

Nu frica de pedeapsă să vă aduca la împlinirea ordinului de chemare, ci mândria conștientă, că îndepliniți o sfântă datorie față de pământul nostru liberat, față de frații, cari nu se pot bucura încă de libertate și față de patria noastră română.

Este ciasul sfânt, când trebuie să punem stăpânirea noastră pe întreg pământul moștenit dela strămoși, când trebuie să punem temelii unui viitor demn și corespunzător jertfelor și suferințelor de veacuri ale părinților noștri!

Aveți să răspundeți chemării, pentru a dovedi lumii întregi că ne iubim Țara și moșia și că știm să o stăpânim cu vrednicie, ducând cu noi libertate și stăpânire dreaptă în toate colțurile țării.

ss. IULIU MANIU,
președintele Consiliului dirigent.

cari în cursul veacurilor au fost podoaba lumii, sunt aruncate pe jos în resturi, unde lucesc încă ca niște pietre scumpe...

Liniste domnește astăzi în aceasta catedrală ca și într'un desert pustiu. O liniste de moarte între aceste ziduri cari veacuri de-arândul au vibrat de sunetele orgelor și-a vechilor cântece rituale ale Franței. Doar singur vântul care sueră îi face muzică în aceasta dimineată de Duminecă și, în clipe când sueră cu mai multă forță, se aud căderi ușoare ca de perle: se rup ultimele frânturi din arta veacului treisprezece...

Un întreg ciclu admirabil al istoriei noastre, care părea că trăiește în acest sanctuar, de-o viață aproape pământeană deși imaterială, este astăzi înecată în fundul unui abiz al cărui suvenir însă se va nișii în curând. Barbaria modernă a trecut plâci, mai rea decât cea veche, și-a lăsat urme sinistre, definitive.

Este neexplicabil cum Jeanne D'Arc a rămas neafinsă în cor, calmă, curată în mijlocul dezastrului, nici măcar o zgârietură n'a desfigurat-o.

T. B.

Declarațiile fostului ministru francez Thomas despre situația Ungariei.

— Voința poporului nu se poate desconsidera. —

Berna. — Albert Thomas, fost ministru francez, care acum e un delegat al socialiștilor francezi la conferința din Berna a fost interviuat de un ziarist maghiar asupra chestiei atât de dureroasă pentru Maghiari: lichidarea Ungariei. Ziaristul era curios ce atitudine ia un socialist francez, fostul ministru de finanțe al Franței, față de situația din Ungaria.

Declarațiile dlui Thomas sigur nu-l vor fi mulțumit pe patriotul maghiar, căci din ele se vede răspicat, că voința poporului românesc nu poate fi nesocotită. Și rând pe rând se destramă toate speranțele și speranța pusă în sprijinul socialiștilor.

Intrebat care este părerea lui și a tovarășilor săi socialiști despre situația Ungariei — Thomas a răspuns:

Dvoastră credeți, că în Paris e la putere imperialismul. Dar în realitate lucrurile nu stau așa. Stau la îndoială, sondează și caută feluri potrivite de rezolvire. Aceasta se referă și la cauza dvoastră, care nu se poate rezolvi în măsură deplină. Astăzi am auzit pretenziunile socialiștilor Dvoastră, cari se razimă pe existența istorică și drepturile economice ale Ungariei, dar de alta parte nu cunosc voința mareșalului Foch. Ce știu, am auzit în Paris. Acolo am vorbit cu Români, apoi am citit în ziare demonstrațiile Românilor din Ungaria pentru unirea cu România. Dacă-i adevărat,

atunci stăm în fața unui fapt, în contra căruia nu putem face nimic. Eu îți vorbesc acum ca unui prieten și nu cu scopul ca să-ți dau un interviu senzațional, ci ca împreună să ne frământăm, cum s'ar putea să vă ajutăm și Dvoastră. Dar un lucru e mai pe sus de îndoială: și aceasta este hotărârea poporului.

Părerea lui Thomas e, că și plebiscitul — cu toată siguranța — va fi favorabil Românilor și fiindcă puterea nu se poate împărți înfinit, insulelor etnice maghiare și săsești se pot da numai anumite drepturi pentru minorități.

Înțeleg — a continuat — durerea mare a Maghiarilor, știu tragedia mare în fața căreia stați! Noi, toți știm în Paris, că Români din Ungaria sunt mai înaintați în cultură și civilizație decât populația României, și cu toate acestea nu pot desconsidera voința poporului.

Dar orice s'ar întâmpla, chiar de-ați pierde totul ce este al Dvoastră, guvernele și diplomații antantei își vor ține de datorie să reguleze chestiile economice în așa fel, ca Dvoastră să nu suferiți pe tărâmul economic și să vă fie asigurată comunicația internațională. — Aceia, cari în Paris se ocupă cu afacerile acestea, au hotărât să convoace toate consiliile de stat ale națiunilor mici, ca să rezolve problemele acestea.

Clădirea României-mari.

În urma presiunii ce o exercită curentul național toate statele poliglote au să se dismembreze și să se nimicească, iar pe cenasa acestora să învie și să se consolideze altele cari au caracter național. Desvoltată odată conștiința națională este un lucru de tot firesc, ea înima fiecărui român să graviteze la punctul unității naționale.

Unitatea națională politică care mai înainte cu un deceniu părea o utopie pentru mentalitățile mediocre, iar pentru cei insufleți abia un vis, azi e un fapt împlinit. Generația actuală a neamului românesc, care a fost martor ocular la înfăptuirea unirii teritoriilor locuite de Români cu țara mamă, cu România, are o îndoită datorie, dar mai ales față cu posteritatea i-se impune o sfântă datorie ca România cea mare să fie pusă pe temelii trainice, pe o bază care să fie chează și garantă, că neamul românesc va avea un adăpost față de toate timpurile de vijelie ce le va aduce viitorul asupra sa.

Cu câtă sete și cu câtă dragoste și căldură ceteam noi cei de azi toate întâmplările și toate faptele mărețe din vremea unirii celor două principate române a Munteniei și a Moldovei. Pe sonajele istorice, cari au stat în strânsă legătură cu unirea principatelor dela 1859, au rămas figuri legendare pentru generațiile ce au urmat.

Un Alexandru Cuza, un Brătianu, un Cogălniceanu, un Costache Negri, un Alexandri și toți ceilalți contemporani au lăsat moștenire poporului românesc regatul român, cu ajutorul căruia s'a înfăptuit opera mărețată a unirii tuturor Românilor. De câte ori răsfoiam cartea trecutului românesc și ceteam cu cea mai mare dragoste numele personajelor istorice, cari au jucat un rol însemnat la fundarea fostului regat român întotdeauna eram pătrunși de fiori și tot mai mult creștea în noi sentimentul demnității și mândriei de a fi Români. În acel complex de sentimente cari le nutream față de eroii unirii — dela 1859 și mai târziu — licăreau și razele unei speranțe, care speranță pentru noi românii — care eram afară de cadrele fostului regat român — era un cult, un cult tăcut... Tot

acea iubire și dragoste care am nutrit-o noi față de toți acei bărbați ai neamului românesc, cari au luat parte la lupta desrobirei și la munca de înclădire a neamului — vor nutri-o și generațiile viitoare față de toți acei bărbați ai națiunii române, cari vor săvârși opera de consolidare și vor munci la întemeierea României-mari. Viitorul țării este tînta supremă a fiecărui bărbat care își are rol de conducere în afacerile unui stat. Acest viitor este indicat în o doctrină a Pedagogiei moderne pentru fiecare stat, așa și statul român pentruca să aibă viitor, trebuie să țină cont de dezvoltarea forțelor de muncă în masa cea largă a poporului, anume: Desvoltarea capitalului intelectual. Capitalul material se manifestă în orânduiala economică, în comerț și industrie, iar capitalul intelectual în promovarea bunurilor sufletești, cari sunt: știința, moralitatea și religiozitatea.

După cum la individ între dezvoltarea corpului și a spiritului s'a creat un raport de armonie; tot astfel Pedagogia modernă a stabilit un echilibru și o armonie între dezvoltarea și progresarea capitalului material și între cel al bunurilor sufletești, ba chiar pretinde ca acest din urmă să aibă influință hotărâtoare asupra societății.

Capitalul material se dezvoltă prin politica economică, cel ideal prin înființarea și susținerea institutelor de educațiune. Desvoltarea tinora din forțe în detrimentul altora naște în stat viața abnormală, se produce criza de ordin moral sau economic și cu mult mai greu este de a sama criza atunci când statul se află în fața prăpastiei, decât la începutul când i-se pune temelie sau bază.

Un popor care trăiește în confort și bogăție fără a desvolta capitalul intelectual slăbește și se nimicește cu totul. Imperiul roman, Grecia din vechime și-au strins și adunat averi și bogății au avut comerț și industrie înfloritoare dar fiind copleșite de moravurile cele rele și de moralizându-se sau distrus și nimicuit cu totul. „Unde e cea mai mare îngrămădire de avere, încă mor oamenii de foame și copilașii sug la piepturile seci ale mamelor lor, zice — Henry Gerge. Asemănarea tragică din evanghelie, între omul bogat și cel sărac cu numele Lazar nu

și-a pierdut adevăritatea zdrobitoare nici astăzi”. Ori câte comori și bogății va aduna un popor și oricât va progresa pe cale economică, dacă nu va nizi să desvolte în armonie cu bunurile materiale și cele sufletești se va prăbuși, și orânduiala va fi înlocuită cu neorânduiala și cu anarhia. Prin forța administrației și a magistraturii se va putea ține pe un timp ordinea, dar, ca moravurile rele sau boala morală să fie sanată și lecuită, nu e destul înmulțirea și sporirea tenișelor, ci se recere o educație în masa cea largă a poporului. Mijlocul cel mai potrivit pentru desvoltarea forțelor capitalului intelectual în masa cea largă a poporului românesc este educația ce o face școala elementară. Prin educația ce se face în această școală se vor putea stărpi germenii tuturor relelor ce bântuie în popor; se vor putea planta legile morale în inima mlădițelor tinere, cari vor forma generația de mâne a țării; se va putea forma o masă luminată și în timpuri și vremuri grele și de încercare România-mare va avea la cine să apeleze. Un popor la care e desvoltată conștiința demnității naționale, din stăpân nu mai poate ajunge sclav. Toate acele proprietăți și însușiri prin cari un popor ajunge din starea de sclăvie la demnitatea de a fi el singur stăpân pe destinele sale proprii și le câștigă în urmă educației ce o primește în școală. Educația ce are să se facă prin școală în masa cea largă a poporului, are să fie privită ca cea mai importantă problemă de azi a statului român. „Trecutul unui popor zice — S. Mehedintzi, îl cunoaștem din istorie, iar viitorul din educație, după cum va fi educația așa va fi viitorul neamului, dacă va fi bună și sănătoasă și viitorul său va fi așa, dacă va fi greșită și dezastruoasă și viitorul său va fi la fel.

Etrem Tigu.

Pretențiile Bulgarilor și realitatea.

Ziarele au anunțat că d. ministru Angelescu, plecând la Paris a dus un interesant memoriu relativ la proprietatea rurală din Dobrogea față cu diferitele naționalități, alcătuit de d-nii Eug. Zamfiroiu, directorul proprietăților Statului din Dobrogea și inginerului G. G. Vernescu.

Am avut ocazia să citim memoriul acesta cu adevărat interesant și de mult folos în discuțiunea provocată de pretențiunile Bulgarilor asupra Dobrogei.

Distinși autori, fără să neglijeze partea istorică a chestiunii, se ocupă cu deosebire de miezul ei: care element etnic a stăpânit în majoritate pământul dobrogean.

Pentru ca să nu încapă nici cea mai mică îndoială, autorii examinează legătura dintre naționalități și pământ la sfârșitul stăpânirii otomane, atunci când Dobrogea a fost anexată la România.

Lucrările pentru verificarea titlurilor de proprietate rurală terminate la 1882 acum 36 ani, nu pot fi suspectate nici într'un chip.

Ei bine, față cum stăteau lucrurile chiar atunci: în județul Tulcea, 26014 h. erau stăpânite de 4460 Români, 29250 h. de 3900 Bulgari; 12640 h. de 2295 Turci-Tătari, 2540 h. de 388 Germani, 4620 h. de 1883 Ruși-Lipoveni.

În județul Constanța, 14624 h. erau stăpânite de 2289 Români, 10538 h. de 1337 Bulgari, 75113 h. de 6609 Turci-Tătari, 727 h. de 102 Ruși-Lipoveni.

În toată provincia, Români proprietari 6749 pe 40638 h. și Bulgari proprietari 5237 pe 39797 h.

Deosebit de aceasta, trebuie socotit că pe aceste timpuri întinderea cea mai mare de pământ era nelucrată și servea de pășune; cu creșterea turmelor nu se ocupau însă Bulgarii, ci Românii, așa că aceștia erau într'o covârșitoare majoritate față de Bulgari.

Cițaiunii din scrierile a diferiți călători cari au străbătut Dobrogea pe vremea dominației turcești întăresc aceasta.

Autorii memoriului observă mai departe că, dacă Dobrogea ar fi fost cu adevărat pământ bulgar ar fi fost răspândit la fel peste tot și în orice caz ar fi trebuit să se găsească în număr egal în județul Constanța, în imediat, continuare a Bulgariei.

În realitate însă nu e așa, tocmai în județul Constanța se găsesc mai puțini Bulgari, iar mase mai compacte se află tocmai în nordul provinciei,

în județul Tulcea, unde au venit din sudul Rusiei și Basarabiei, la date recente.

Mai mult decât atât chiar în așa numitul Cardilater și dincolo de acesta până la linia Ruscuc-Sumla Capul Emineh (la sud de Varna), ținutul nu e bulgăresc prin populația sa, ci adevărat țară turcească.

Aceasta o arată și numele localităților. Din 261 de sate în județul Caliacra, 218 au nume turcești, 40 au nume bulgărești și 3 românești.

În județul Durostorului, din 128 de sate 108 au nume turcești, 13 bulgărești și 9 românești.

Cu privire la stăpânirea pământului de către Bulgarii și Români în Dobrogea propriu zisă, memoriul arată următorul raport în anul 1908:

Românii stăpâneau în județul Tulcea 109.156 h. iar Bulgarii 86061 h. în județul Constanța, Românii stăpâneau 362.480 h. iar Bulgarii 56.497.

„Fără să fi lăsat vreo urmă de stăpânire efectivă pe aceste pământuri — încheie autorul memoriului — fără să-și fi întemeiat aici o viață proprie națională, după cum și-a întemeiat-o în partea de sud a Dunării până dincolo de Balcani, absolut fără nici o urmă durabilă de așezarea sa, poporul bulgar nu poate, în epoca de libertate a națiunilor, revendica un pretins drept etnic asupra Dobrogei întregi, care se întinde după cum am dovedit până acolo unde începe granița etnică a populațiunii bulgare” (linia Ruscuc-Varna). (U. I.)

Regat sau republică?

Rege sau președinte? sunt întrebări pentru timpul prezent foarte actuale. O parte mare a oamnilor sunt convinși și joară, că numai un rege poate duce poporul la un mai bun viitor, iar cealaltă parte vede desvoltarea țării spre bine, numai sub conducerea unui președinte. Istoria ne arată că și sub regi, dar și sub președinți au trăit popoare fericite, au ajuns la o treaptă foarte înaltă de cultură, bunătațe, putere și vază. Au fost și între regi și între președinți oameni foarte înțelepți, deștepți și experți, cărora li-s'a ridicat statuie, dar au fost și de aceia la cari numai cu tristeță ne putem gândi.

Timpul nou a resturnat o grămadă de tronuri: Mitteleuropa condusă până ieri de împărați și regi e astăzi inclinată spre republică și nu mai vrea să știe nimica de regi. Noi Românii însă nu voim să știm nimic de asta, ei voim să stăm și pe mai departe sub conducere regală. De ce? Oare cari sunt motivele că noi preferim regatul și nu republica?

Regele sau președintele e capul țării, reprezentantul statului și al poporului respectiv. În mâna lui se concentrează puterea executivă, el dă orice direcție la desvoltarea stării materiale, financiare, politice etc., el e obligat să supravegheze toate afacerile interne, externe, să vadă prezentul și să cetească în viitor. El sancționeze legile, în numele lui se judecă ș. a. Toate aceste afaceri sunt așa de importante, încât o cârmă rea poate duce poporul la groapă, iar una bună la cea mai mare înflorire. Dela capul țării atârnă foarte mult, și acum e întrebarea, cine-și poate mai bine împlini chemarea aceasta înaltă — regele sau președintele?

Regele ajunge la postul acesta înalt prin moștenire; deja de copil primește dela părinți o creștere care-l face apt de postul ce-l așteaptă. Poporul ba și funcționarii înalți îl respectează deja de mic, și când ajunge la cârmă îi împlinesc toți ordinele ce le dă, fără nici o îndoială. Ce a zis și a sancționat regele e sfânt și nu se prea află contrarii.

Președintele ajunge la cârmă țării prin alegeri și e de obicei un politician renumit. Vieța unui politician o cunoaștem destul. E o luptă grea și crâncenă; azi îi rade norocul și mâne e înfrânt. De lucră dânsul cu mijloace cinstite și omenești, de se dovedește de un om de caracter, atunci toată stima. Dar vedem că cei mai mulți politicieni lucră cu mijloace foarte murdare, sunt și panamiști, au un trecut negru, — prin corupții le-a reușit să-și facă un partid mare și tare, și să ocupe un post mai înalt. Ba foarte ușor se poate întâmpla că va fi ales și de președintele republicei. Oare un așa fel de om, avea-va respectul și autoritatea aceea de care are lipsă primul oficiant al țării? Oare fi-vor împlinite ordinele sale fără îndoială, sau îi va face partidul contrar o mulțime de piedeci și ne-

plăceri? Oare bine e aceasta pentru stat? Așa că nu?

Cine are interes mai mare ca să ajungă statul la floare și bun viitor, — regele, care-și ocupă postul pe viață și știe că îngrijindu-se de țară, să îngrijește și de familia sa, de nepoți și de strănepoții săi, ori președintele care domnește numai pe timp scurt și lucră mai mult pentru prezent și nu prea pentru viitor?

În tot statul se află mai multe partide cari luptă constant unul contra celuilalt și nu se pot uni nici decât. Regele sau președintele trebuie să fie capul țării, și nu al unui partid. Ei trebuie să domineze peste toți ca să aibă toți încrederea în dânsii. Regele își poate împlini chemarea aceasta foarte ușor, dar președintele? El va fi trudit totdeauna ca să ocrotească partidul său la care a conlucrat până acum și care l-a ajutat pe el la înălțime, căci de nu, își pierde tot ajutorul și de a doua oară nu va mai fi ales. Partidele contrare nu vor fi de loc favorizate, ba din contră asuprite, ceace va naște sânge rău și nu va fi liniște deplină în țară nicicând. Energia ce ar trebui să lucre pentru binele poporului, se folosește pentru frământări interne.

Regele, domnind o viață întreagă își alege o direcție — poate nu cea mai bună — dar totuși în care merge constant înainte, își ajunge scopul și are rezultate reale. Președintele nou, vind să se arete mai mare geniu ca înaintașul său, de regulă se abate dela direcția de până acum, vine cu planuri nouă dar nu se cugetă că aceste vor fi valabile numai până ce el va fi la cârmă, și prin schimbările constante nu că nu se produce nimica ci se dărâmă tot ce s'a făcut. Vor fi politicieni mulți și ispravă puțină. Țara e expusă la tot felul de zguduiri, lupte și neliniști interne.

Din aceste puține date (ar fi foarte multe) putem vedea că liniștea, puterea și rostul țării e garantat cu mult mai bine de conducerea regală decât republicană. Noi Românii din România-mare suntem o insulă bogată în oceanul străin. De trei părți suntem înconjurați de slavi, de a patra de Unguri. Îi cunoaștem pe toți foarte bine și tocmai de aceea nu e permis să fim ușuratici și să ne prădăm energia masselor în lupte interne, ci să grijim ca în țara noastră să fie ordine și bunăînțelegere, să fim intern solizi, puternici și tari ca o stâncă, atunci valurile oceanului nu ne vor înunda. Unirea desăvârșită, sinceră și frățescă a Ardelenilor cu Basarabeni etc. precum și conlucrarea armonioasă pentru un mai bun viitor ne va reuși numai sub conducerea unui rege. Deaceea este idealul nostru național regatul, și nu republica.

Traian Popa, locot.

Scrisoare din Banat.

Cum trăiesc muncitorii români la Ocna de fier

Anton Munteanu, muncitor la Ocna de fier (Vaskö) din comitațul Caraș-Severinului, ne trimite azi o scrisoare, mai lungă, din care estragem următoarele:

Noi muncitorimea bănățeană în tot timpul războiului am trăit foarte greu, fiind asupriți și de autoritățile politice și din partea societății C. F. U. Dar de când au venit Sârbii la noi în Banat mai suntem și batjocoriți, bătuți, asupriți, prigoșiți în tot felul. Dela constituirea Consiliului Dirigent din ziua mare; adunări din Alba-Iulia, decând ne-am alăturat la România, suntem și mai rău tratați. Noi nu mai căpătăm ziare, noi nu mai știm nimic ce se întâmplă în lumea mare, România noastră nu mai vine către noi, să ne elibereze. Unde-i sfatul național? Unde-i consiliul român? Unde-i cinstita Ententă? Unde-i marele Wilson cu *puntu'ile* dsale? Suntem parcă dați cu totul uitării. De când sub conducerea tovarășilor Jumanca, Basiliu Surân și Iosif Renoi, aclamând cu însuflețire România-mare, am înființat și noi în Ocna de fier, comună curat românească, consiliul național, din partea societății ocnelor de fier suntem persecutați — nu mai au ochi să ne vadă. Suntem prigoșiți de Sârbi, cari la îndemnul Jidanilor și Maghiarilor, prin toate comunele de pe aici ne bat fără nici o vină.

Noi tot de aceea vorbim, când vor sosi în sfârșit frații noștri Români, pentruca să ne dăm mâna de înfrățire cei de-un sânge și de-o lege.

Noi muncitorimea din Ocna de fier suntem muncitorime organizată, contra abuzurilor capitaliștilor dela *bășaguri*, prin aceasta însă am rămas tot așa de buni Români, ca ori și care „naționalist”.

Așteptăm mântuirea și scăparea de asupriri, din partea armatei românești. Eu am îmbătrânit așteptând venirea pe seama noastră a acestui bine. Și ca mine, noi toți tovarășii așteptăm Românașii eliberatori. Dacă această scăpare nu ne vine, suntem silți să mergem în morminți, să ne săpăm groapa de vii; dar nu știu pe cine vom lăsa să tragă pământul asupra noastră, căci nimenea nu va voi să rămână la suprafață.

Dacă și lui Dumnezeu i s'a urit de noi, atunci mai bine să ne ia din lume — ca să facem loc șarlatanilor și Maghiarilor.

Frate Anton Munteanu, te asigurăm că lui Dumnezeu nu i s'a urit de noi, că armata românească va veni să vă scape și pe voi bravi bănațeni, și că suferințele voastre se vor curma — în curând — mai curând decât putem crede. Și vor peri atunci șarlatanii și se va găta și cu minciunile Maghiarilor și cu ale lidanilor, scrise, spuse, răspândite despre iubirea de neam și lege a muncitorimii române dela ocne.

Organizarea ligii popoarelor.

Principiile fundamentale.

După o radiogramă trimisă din Paris Liga popoarelor se va întemeia pe trei principii fundamentale:

În primul rând se va crea o corporațiune legislativă, în care fiecare națiune, mică sau mare, va fi reprezentată ca unitate în măsură egală.

În al doilea rând se va organiza o corporațiune executivă din câte 2 membri din partea celor cinci mari puteri: Statele Unite, imperiul britanic, Franța, Italia și Japonia și din 9 membri, aleși din partea puterilor mai mici. Corporațiunea aceasta va avea prin urmare în total 19 membri: 10 din partea marilor puteri, iar 9 din partea statelor mici.

În al treilea rând se va stabili alegerea arbitriului, care să decidă în toate chestiile internaționale de litigiu. În toate litigiile, asupra cărora națiunile respective nu vor putea ajunge la o înțelegere, fiecare din cele două națiuni în litigiu își vor numi câte un bărbat, iar aceștia vor alege pe un al treilea și împreună vor forma forul de arbitraj.

Aceste ar fi principiile pe cari se proiectează liga popoarelor și acest proiect a întimpinat mai eu seamă aprobarea națiunilor mici, asigurându-se prin acest proiect reprezentarea atât în corporațiunea legislativă cât și în corporațiunea executivă a ligii popoarelor. Acest proiect ar perpetua așa zicând actuala conferință dela Paris, în care corporațiunea legislativă o formează plenul conferinței, adevărați delegații, iar corporațiunea executivă consiliul marilor puteri.

Mai recent se tinde pentru modificarea acestui proiect în așa fel, că punctul prim rămâne neschimbat; al doilea punct să se modifice, ca numai marile puteri să fie reprezentate cu câte 2 membri în corporațiunea executivă, iar puterile mici să fie reprezentate, corespunzător, numai când sunt atinse mai intensiv interesele lor. În ce privește al treilea punct se tinde la o modificare temeinică, adevărați delegații marilor puteri să fie totodată și forul de arbitraj.

Prin modificarea aceasta a celor două puncte din urmă toată puterea s'ar concentra în mâinile marilor puteri și de aceea națiunile mici sunt contra modificării.

S'a delegat o comisie, care va hotărî în chestia aceasta. Măsurarea în chestia aceasta între marile puteri și statele mici se speră că se va termina cu un compromis în așa fel că statele mici să fie reprezentate în toate organizațiile ligii popoarelor, mai cu seamă că din partea marilor puteri se apreciază această dorință, dorind ele să-și asigure numai rolul lor de mai mare importanță întemeiat pe răspunderea mai mare a lor și interesele lor mai mari decât al puterilor mici.

INFORMAȚIUNI.

Baladă.

Nu-i nimeni la poartă
Și totu-i pustiu
În curtea lui Verde'mpăratul,
Doar turnul din fundul
Cetății e viu
Și-o rază străbate palatul.

Pe-o masă... 'nvelită
În ghiulghiuri de în
Domnița își picură somnul...
O malcă de veghe
Rugându-se lin
Suspina: „Să-l mângăie Domnul.”

— „Și sprijin să-i fie
„Bătrânului Crai,
Căci negru i sufletu-acuma...
Domnița e moartă
Și-ursitul, el... vai,
El poartă prin țară furtuna.”

— „Venit-a la poartă
Cu gând păciuit
Să ceară odrașla din curte,
Dar tatăl Domniței,
El nici s'a clintit
Și vorbe îi spuse cam scurte:

— „Lui Vânturătară
N'am fată să-i dau!...”
— „Și Vânturătară plecat-a,
Da'n urmă-i oștenii
Pustiu semănau...
...Ruşinea-și ceruse răsplata.” —

Și Vânturătară
Și Verde'mpărat
Se tot răsboesc de atunci
Și'nfundul cetății,
În turnul înalt
Domnița pustie tot plâns-a.

Acuma 'nvelită
În ghiulghiuri de în
Domnița visează ticiță,
La capu-i o faclă
Își tremură lin
O dungă de rază cernită.

Alături în sală
În jilt de stejar
Voevodul de-aseară stă țapăn,
Îi tremură barba
Și ochii-i tresar...
În jilt el de-aseară stă țapăn...

Tresare... vorbește:
— „Aprode, și tu
Ești prunc pribegit fără țară!
Sosită-i clipita...
Ștafetă, te du
Și-l cață pe Vânturătară!

— „Îl cață și-i spune,
Că Verde'mpărat
L-așteaptă cu gând de 'mpăcare,
L-așteaptă cu suflet
Și gând împăcat
Și nu va mai face pierzare

— „În oameni... Și sate
N'or arde de-acum,
Nici fi-vor pădurile-aprinse...
Ci du-te aprode,
Așterne-te'n drum,
Strătaie câmpiile 'ntinse.”

— „Și spune-i, că Verde
Bătrân'mpărat,
Dorește să facă cuscrie
Cu Craiul din țară-i
De mult alungat.
...Ci spune-i mai iute să vie.”

— „Vestește-i, că'n curtea
Cetății creștești
L-așteaptă oștenii grămadă
Și sus în iatacul
Cu flori în ferestri
Doi ochi îi așteaptă să-l vadă”...

— „Adu-l cu de-asila,
Apucă-l de gât,
De n'o vrea să vină... tâlharul.”

...Și Craiul se 'ndoae
Și horcăie 'n gât:
— „Domniță! Ești albă ca varul.”

— „Domniță!”... Și Craiul
Tresare ca'n vis:

— „Domnița e moartă de-asară.”

— „Tâlharul, tâlharul
Mormânt i-a deschis.”
...Tâlharul e Vânturătară...

Cu fruntea pe lespezi,
Cu ochii pustii,
Cu fața n haină de ceară
Se sbuciumă'n spasaturi:
— „Domnița să știi:
Tâlharul e Vânturătară!”

Prizonierii noștri din Verona. Onorată Redacție!
Rugăm să binevoiți a publica pentru liniștirea alor noștri de acasă, că următorii ofițeri români ne aflăm împreună în prisoare italiană și suntem cu toții sănătoși:

Căpitan Demetriu Popoviciu, din Caransebeș.
Locotenenții: Ioan Tampa, funcționar de bancă, din Brașov, Eugen Călugăru din Crăciunelul de sus.

Sub locot.: Nicolae Ciura, Abrud; Dr. Emil Pop, avocat, Aiud; Romul Ștef, tehnic, M.-Decea; Laurențiu Fodor, Tâmpăhaza; Teodor Corbean, învățător, Sâncel; Emil Cheșcheș, învățător Poiana Aiudului; Simeon Lazar, inv. Cucerde; Octavian Dumitrescu, inv. Șard; Liviu Pop, Aiud; Augustin Rîșniță, Valea-Sasului; Nicolae Laurențiu, inv. Ibașfalău; George Bolocan, Cupca (Bucovina).

Stegarii: Mihail Breazu, Mihail; Arghir Popa, Ciugudul de jos; Demetriu Sindean, funcț. de bancă, Turda; Laurențiu Vavric, Czudec (Bucovina).

Asp. de ofițeri: Nicolae Olariu, funcț. de bancă, Abrud; Alesandru Hoda, inv. Banabie; Ioan Popa, Tohanul vechiu, Ioan Biriș, inv. Căpâlna de jos; Sofron Mitrea, Stremț.

Tabăra de prizonieri: Verona, 27 Noemvrie 1918. — Dr. Emil Pop.

NB. Toate foile române sunt rugate să publice acest aviz.

Ostași unguri voiau să dețină pe Dr. A. Lazar.
Despre încercarea Ungurilor de-a ține pe dr. A. Lazar, *Tribuna Bihorului* scrie: Patru ostași unguri înarmați s'au înfățișat Marti la locuința d. ministru Dr. A. Lazar, spunând, că au poruncă, să-l aresteze. Cu multă greutate au putut fi încredințați, că d. ministru se găsește la Sibiu. Voinicoșii spuneau că vor veni de nou. Ordinul de arestare nu l-au arătat. Bănuim că nici n'au avut o asemenea poruncă. — (*Tribuna Bihorului*.)

Starca financiară a republicii maghiare. E interesant să amintim aici câteva constatări ale ministrului maghiar de finanțe, ca să ne completăm ideea despre situația în care se sbate azi republica maghiară. Datoria înainte de revoluție atinge cifra de 35 miliarde coroane, datorie care dela revoluție încoace s'a urcat încă cu 4 miliarde. Veniturile s'au redus, în schimb, foarte mult, — astfel circulația de bancnote a crescut în trei luni cu 3 miliarde coroane. Din situația aceasta republica poate fi salvată numai prin împrumut, ori dela consorțiul băncilor budapestane, ori dela cetățeni, iar în cazul din urmă fie împrumut dat de bunăvoie, fie de sâlă.

Prima Rândunea. Calendarul arată miez de iarnă, de două zile orașul ni troienit chiar de padă, dar la noi în inimi e primăvară. Dl. ministru Vasile Goldiș șeful resortului cultelor și instrucției publice în Consiliul Dirigent din Sibiu, numit deja primul profesor pentru limba română și istoria Românilor la pedagogia de stat din Deva în persoana dlui dr. Ioan Roșu, cunoscut scriitor originar din Banat, e actualul redactor al ziarului „Curierul Hunedoarei”.

Îl salutăm cu drag în mijlocul nostru, ca prima rază de primăvară de-asupra leagănului străbunilor noștri! — („Curierul Hunedoarei”, Deva)

De unde avem informații? Iată o întrebare ce ni se pune zilnic. Se știe adică în ce chip funcționează telefonul cu Ardealul, cu Sibiiul. E o tortură să stai cu mânerul telefonului la ureche. De câteva zile poșta ungurească din loc nu vrea să ne mai servească, nicidecât, cu legătura ce-o cerem cu orașele ardelen. Toată insistența noastră este zadarnică. Trebuie s'o spunem cu amărăciune asta la gazetă.

Și trebuie s'o spunem pentru edificarea publicului că telegramele ce ni se trimit din Ardeal nu ni se inmanuiază, ci se telegrafiază la Budapesta de unde însă poșta centrală nu binevoiește să ni le transmită.

De unde avem totuși știri? Mai ales dela curieri pe cari îi luăm de braț și-i ținem de vorbă în locurile redacției, și spre norocul nostru ne vin aici Români din toate părțile.

Ne mai stă la dispoziție și agenția maghiară din Budapesta, dar trebuie foarte să selecționăm ce anume trebuie scos din comunicatele ei?

Suntem foarte nemulțumiți de lipsa asta de curtoazie a telefonului unguresc. De ce această ciudă pe noi? Vreau ca tot astfel de servicii, ori mai bine zis contraservicii să facă Maghiarilor și telefonul românesc?

Aceasta în atenția agențiilor și informatorilor români pentru vecinii noștri unguri supărați...

CANTINA STUDENȚILOR ÎN MEDICINĂ. va începe să funcționeze la 1 Februarie v. 1919. Inscriverile se fac la Societatea studenților în medicină, palatul Eforiei în București. Plata lunară va fi 100 lei. Pentru studenții în medicină din Ardeal sperăm să putem obține 100 de burse. Fiecare student să-și procure o saltea, 1 plapomă, 1 pernă, 1 farfurie adâncă, 1 întinsă, 1 lingură, 1 linguriță, cuțit și furculiță.

Camionul studenților în medicină se va deschide probabil la 1 Martie 1919. — P. Tomescu, pres. Societății.

APEL. În urma marilor prefaceri sociale și politice din zilele noastre s'au deschis și pentru sexul femeiesc o mulțime de cariere, dintre cari însă nici una nu e mai potrivită firei și menirii femeiești, ca și cariera educativă. Având în vedere acest adevăr, precum și necesitatea unui corp didactic român, cât se poate mai numeros pentru organizarea și providerea învățământului nostru public, aducem la cunoștința părinților, că în urma ordinului din 11 Ianuarie a. c. dat de șeful resortului de culte și instrucțiune publică, d. ministru Vasile Goldis, în institutul nostru pedagogic diecesan și-a recâștigat dreptul de a-și lua, de a evalua și fete pentru cariera învățătoarească.

Indemnăm deci părinții a-și înscrie fiicele, absolvente de 4 clase secundare (civile ori gimnaziale), sau cari au deja vre-un curs preparandial, cari s'ar dedica carierei onorifice de învățătoare, în institutul nostru, fie ca eleve ordinare, fie ca privatiste. Inscriverile se chiar de pe acum vor avea favorul a se socoti anul întreg și a face examen legal la sfârșitul anului școlar curent. Arad, la 22 Ianuarie (4 Februarie) 1919. — Direcțiunea Inst. ped. gr. or. rom. din Arad.

† **Văd. Maria Rimbaș n. Bogdan** fost soție de preot în Brad, după un morb scurt, la 26 Ian., în etate de 62 ani și 6 săptămâni de văduvie, și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului.

Și natura disgrațiază pe Wilhelm al II-lea. Revista *Illustration* reproduce un clișeu interesant care este o supremă ironie a naturii. Se știe că împăratul Wilhelm este arestat și petrece de rău, sub pază, în castelul Amerongen în Olanda. Acestă reședință situată pe malurile Rinului inferor aproape de joncțiunea căii ferate ce vine din Rotterdam și a căii de către Utrecht a fost izolată în urma revărsării Rinului fiind desfundate toate drumurile, iar parcul Amerongen stătea tot sub apă. Parcă natura însăși amenință trufașul și vanitosul exîmpărat cu disgrația sa...

Republica maghiară nu mai bate bancnote de 200 coroane. Cu câteva luni înainte piața a fost inundată cu bancnote de 200 cor. — produse de tipograful budapestane — sub toată critica

ca execuție și calitate. Acum se anunță, că s'a sistat tipărirea lor pe motiv că republica are un bogat stoc de bancnote. Despre soartea bancnotelor de 25, 500 și 10.000 coroane nu se spune.

Conflictul italo-jugoslav. Atențiunea concentrată asupra frontierelor italo-jugoslave, scrie ziarul italian *Corriere della Sera*, are efectul luminei unui reflector concentrat asupra unui punct fix. Intunecul ce a încunjurat această problemă se dis-tramă.

Jugoslavii au chestiuni de litigiu numai cu Italienii ci sunt în conflict, mai mult ori mai puțin cu Bulgarii, cu Românii, cu Maghiarii, cu Germanii — fiindcă în foamea lor după noi teritorii nu cunosc margini. Astăzi este evident, că proiectul jugoslaviilor de-a înființa un coridoriu între Boemia și Jugoslavia, precum și calea ferată directă între Fiume și Praga este doar interes sulevat de Jugoslavi, în a căror câștig s'ar înfăptui — dar care fapt ar viola drepturile naționale ale Germanilor, Maghiarilor și Italienilor, căci prin aceasta s'ar supune vamesului jugoslav marea arterie de comunicație a Europei de mijloc și ar fi supusă circulația de mărfuri pe Mare, Adriatică unui control jugoslav, — la ceea ce nimic nu-i îndreptățește. Din punctul acesta de vedere chestiunea frontierelor dela miazănoapte dintre Jugoslavia și Austria, pentru Italia a devenit chestiune capitală, care trebuie rezolvită după dreptul internațional, nu după interesele egoiste jugoslave.

Fostul prinț Eitel despre tatăl său Wilhelm. Eitel Friedrich, fostul prinț german, a spus următoarele cuvinte cu prilejul onomasticeii tatălui său: Pe Kaiserul n'o să-l mai vedeți mai mult. L-au sters din istoria lumii împrejurări neobișnuite. După lege tatăl meu e mort.

Un asil în memoria lui Gavriilo Princip. De sigur e încă viu în memorie numele aceluia, care prin atentatul său omorise în Sarajevo pe fostul moștenitor al tronului habsburgic și pe soția lui, dând astfel prilej la izbucnirea războiului îngrozitor, pregătit cu mare aparat în camerele tainice din Berlin și Viena. După săvârșirea atentatului în Sarajevo s'a colectat suma de un milion pentru ridicarea unui monument fostului moștenitor. La colectă au contribuit mai cu seamă populația musulmană. Un ziar muzulman face acum propunerea, ca guvernul sporind acest fond prin o subvenție să se înființeze un asil pentru copii orfani din Bosnia care să poarte numele lui Gavriilo Princip.

Logodnă. Dra Roza Vaina din Oradea-mare și d dr Dimitrie Borca medic în Buzlaș — logodiți.

Guvernul bolsevist a executat mai mulți membri din familia extărilor. Ziarul englez *Times* primește din Helsingfors știrea, că un comunicat al bolșeviştilor publicat în Petersburg, face cunoscut că în baza hotărârei comisiei speciale au fost împuşcați: marii duci Pavel Alexandrovici, unchiul extărilor Nicolae, Dimitrie Constantinovici, nepotul extărilor, Mihailovici, fratele extărilor, Alexandrovici și nevasta acestuia, sora extărilor.

Anatole France pentru Grecia. Din Paris se anunță: Anatole France sprijinește aspirațiile teritoriale ale Grecilor nu numai asupra Epirului, ci și asupra Traciei și Asiei-mici. Când vedem — zice — pe Sârbia, că primește la sânul său pe toți Slavii de sud, când România câștigă Ardealul, Bucovina, Bănățul și Basarabia, când republica armeană din Ararat și-a proclamat independența, când fiii Stonului după exil de veacuri se unesc: pentruce să nu-și adune și Grecia partea aceea a fiilor săi, cărei, vreau să aparțină ei, pentrucă trăește încă în ei amintirea spălăcită a timpurilor de mărire, când Elinii din Europa și Grecia au dat lumii frumusețea și filosofia.

Sârbia a rep'init tezaurul instrăinat. Când a fost ocupată Sârbia, comanda supremă a transportat la Viena coroana Sârbei, arhiva statului și biblioteca națională, cari au ajuns în biblioteca curții. Toate lucrurile acestea au fost restituite acum Sârbilor.

Austria germană are deficit de un miliard. Adu-narea națională a ținut o ședință înainte de a urma dizolvarea ei. S'a prezentat proiectul de buget. Conform acestuia în partea primă a acestui an cheltuielile pestrec venitele, așa că va fi un deficit de un miliard și câteva sute de milioane.

Poșta Redacției.

T. B. Râciul. — Dacă n'ar fi atâta frazeologie goală și lucruri prea banale, ar merge. Așa însă le înghite coșul nesățios.

Străinul. — Raportul despre concert este superficial și nici nu putem alege nimic din el.

V. S. — Ți se satisface dorința. Congresul e convocat și acolo veți putea pune toate problemele actuale în discuție și lămurire mulțumitoare.

T. M. Primite cu mulțumită. Va merge și celalalt manuscris. Salutări.

Ss. — Regretăm dar nu se poate publica. Dacă toată lumea care aspiră la posturi înalte ori grase ar isbui, atunci cine ar mai fi muncitorii și susținătorii moralului public? Iar dacă s'ar pretinde ca toți oamenii de valoare momentan să aibă satisfacție, locul ce-l merită în societate, postul, atunci nu s'ar ivi piedeci așa de mari ca să afli unde sunt aceia? Datoria fiecărui om de omenie să lucreze, mult și bine acolo unde se află, căci timpul le va hărăzi tuturoa situația ce le revine pe urm., talentului. Invidia și răutatea să piară din hotarele noastre.

Redactor responsabil: **Dr. Sever Miclea.**

Editor responsabil: **Aurel Rusu.**

RACHIU, VIN

nou și vechiu de Mădert

Se află de vânzare la familia Popescu (Magyarad).

Nr. Po 64—4

Aviz.

Prin aceasta aducem la cunoștința on. public că

Croitoria Diecezană

(Arad, strada Deák Ferencz Numărul 35) și-a reînceput activitatea.

Primește

pentru renovare transformare întoarcere: haine civile și îmbrăcăminte preotești. Confeccionază: haine civile, ornate bisericesti, prapori, steaguri, epitafe, perdele, măsaie, etc. prompt și pe lângă prețuri convenabile.

Cu stimă:

LIBRĂRIA DIECEZANĂ, ARAD.

Intreprindere Română

Prima societate română de import și export
S. ITTU & COMP.
SIBIU

Se ocupă exclusiv cu importul și exportul internațional al materiilor brute semifabricate și fabricate. Lezături comerciale internaționale. :: :: Corespondență în limbile română, franceză, italiană, germană, și maghiară. :: :: 141

CEL MAI MODERN INSTITUT
TIPOGRAFIC ROMÂNESC DIN
UNGARIA ȘI TRANSILVANIA.

„CONCORDIA”

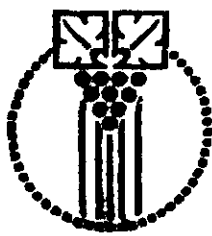
TELEFON
Nr. 750.

SOCIETATE PE ACȚIUNI.

TELEFON
Nr. 750.

ARAD

STRADA ZRINYI, NUMARUL 11a.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Executare
promptă.

Fiind aprovizionat cu cele mai moderne mașini din străinătate și patrie ca: mașini de cules, mașini de tipar, mașini de tăiat și mașini de vărsat clișeie, precum și cu cele mai moderne litere, primește spre executare tot felul de opuri, reviste, foi, placate, registre, tipărituri pentru bănci și societăți, precum și tipărituri advocaționale, invitații de logodnă, cununie și pentru petreceri. Anunțuri funebre se execută cu cea mai mare urgență. Se execută tot felul de lucruri de aceasta branșă dela cele mai simple până la cele mai fine

Prețuri
moderate.